

24 август 1977

Инкьов

КАК ДА ОБЯСНЯВАМЕ НЕДОСТАТЪЦИТЕ

- Че недостатъците са много, туй го знае всеки. Че някои от тях се оправят - е също известно. Че на мястото на поправените се появяват нови, туй не може да се крие. И че те хвърлят сянка върху слънцето на Социализма, е ясно на всекиго! Дайте, другари, тогава да направим тъй, че да я премахнем тази сянка веднъж и завинаги, какво ще кажете? - каза Ботуш Каишев и като видя въпросителни в очите на заседаващите, поясни: - То че недостатъците не можем въобще да ги премахнем е ясно, няма какво да се залъгваме. Въпросът обаче е, като не можем да ги премахнем, поне така да ги обясним, че да ги превърнем в предимства, какво ще кажете?

Заседаващите се спогледаха изумени. Някои се почесаха размислящо по тила:

- Ама това е невъзможно, бе другарю Каишев - каза един.

- Защо да е невъзможно?

- Ами как така, недостатък ще го изкараш предимство? Това е невъзможно дори и при най-добро желание.

- Другари, за социализма няма нищо невъзможно!

- Е да, но...

- Вие знаете ли какво ни учи диалектиката?

- Какво?

- Че всяко нещо се превръща в своето собствено противоречие.

- Е, и?

- Значи, ако сте чели диалектиката, ще знаете, че най-лесното нещо на този свят е да превърнеш един недостатък в предимство.

- ??? Как???

- Няма какво да се чудите. Пак Ботуш Каишев да ви научи на ум! А то е много просто, бе другари! Цялата работа е в това как се обясняват недостатъците. То това и до сега е правено в известни случаи, но не систематично, не както трябва. Да вземем, например, въпроса с хляба: хляб се продава по фурните сух. Като камък. Да удариш някого с един самун, ще му счупиш главата. Хората пискат - стига със сухия хляб! - не може да се яде!... Но сега по радиото говорят: "Вредата от мекия хляб", по телевизията се пуска предаване: "Ползата от сухия хляб". По вестниците се поместват мнения на учени: "Сухият хляб и здравето". На хората им става ясно, че сухият хляб е предимство: просто и ясно!

- Добре, но когато по фурните започне редовно да има мек хляб?

- Тогава статиите в полза на сухия хляб се спират.

- Добре, но няма ли някак да е... нелогично?

- Не! Защото хората, чели за ползата от сухия хляб, могат да купуват мекия хляб и ако не искат да го ядат, да го оставят в къщи да изсъхне. Ясно ли е сега?

- Ясно.

- Сега значи, - каза Ботуш Каишев - ви разпускам и всеки от вас да иде в стаята си и да мисли, да мисли, да мисли, затова имате глави, и всеки да дойде с едно предложение, как даден недостатък да се превърне в предимство. Разбрано ли е?

- Разбрано!

Разпръснаха се другарите по стаите и се замислиха дълбоко, нали затова имат глави - да мислят. Чак главите им се пръснаха от мислене, никой не беше мислил, че ще му се случи да мисли чак толкоз интензивно - ама никой. Мислиха, мислиха, мислиха, отначало мислеха, че нищо няма да измислят, наистина така си мислеха, но после казвам Ви, измислиха.

- Измислих! - викна първият - Измислих!

- Какво измисли?

- Как недостатъкът, че има опашки пред магазините да се превърне в предимство!

- Как?

- Много просто. Опашките по магазините ще обясним не с намаляването на стоките и недостатъчното магазини, ами с това, че хората имат много пари. Ако хората нямаха пари щяха да си седят без пари в къщи и нямаше да се редят по опашки! А?

- Правилно! - каза Ботуш Каишев и нареди написването на статии на тема "Опашките по магазините - доказателство за нарастналата покупателна способност на населението".

Тази тема беше разработена така:

"Опашките - признак на благоденствие" - телевизионен филм.

"Защо по-рано нямаше опашки" за бедността в черното минало, документален филм с артисти.

"Чрез повече опашки - към по-голямо благоденствие" - поема. Написването ѝ беше възложено на един поет, на когото беше обяснено, че след време хората ще имат толкоз много пари, че от сутрин до вечер ще се редят по опашки в желанието си да ги похарчат.

"Опашката като доказателство за големите предимства на социализма", философски очерк.

Реши се дори опашките и схватките, които стават пред книжарниците при пускането на някоя хубава книга, да бъдат отразени в друг документален филм "Жаждата за знание няма граници". Един сатирик написа сатирична бележка: "Защо на Запад няма опашки пред книжарниците?". Имаше и още: "Опашките пред кината - нов успех на киноразпространението."

Щом сътрудниците на Ботуш Каишев видяха, че опашките от недостатък могат да бъдат превърнати в предимство на социализма, фантазията им вече не можеше да бъде спряна от нищо. Щом дойдоха избори, на които, както винаги, нямаше какво да се избира, защото навсякъде беше издигнат по един единствен кандидат – това бе изтъкнато като ново предимство: така няма никаква опасност хората да сбъркат и да изберат някой, когото не бива. Създадоха цял отдел за правилно обясняване на недостатъците и превръщането им в предимства.

И всичко тръгна добре, дори много добре. Само веднъж Ботуш Каишев се ядоса, когато някакъв млад сътрудник предложи лозунг: “Чрез повече недостатъци – към социализъм!”

– Ти мене – викна му Ботуш Каишев – за глупак ли ме смяташ?

– Ама, не бе, другарю Каишев, не! – оправдаваше се сътрудникът – аз само така си мисля, нали Вие казахте, недостатъците да ги превръщаме в предимства? Значи колкото повече недостатъци имаме, толкова по-големи ще бъдат предимствата! Нали ги обръщаме. Та затова викам аз, “Чрез повече недостатъци – към социализъм!”

Само че Ботуш Каишев не му повярва.

И го уволни.